

Bijlage 12. Tips voor het uitvoeren van zoekacties

Het besluit om zoekacties uit te voeren moet steeds gebaseerd zijn op concrete en serieuze aanwijzingen. De zoekacties moeten steeds omkaderd worden door leden van een politiedienst.

Zoekacties in de natuur zijn zeer vaak complex of zelfs gevaarlijk indien zij niet worden uitgevoerd door personeel dat ermee vertrouwd is (bv. hondensteun, luchtsteun, Civiele Bescherming, ...).

Elk type doorzoeking (van een bos, een dorp, een waterloop, ...) heeft een eigen methodologie en de manier waarop die zoekactie moet worden aangepakt, is eveneens afhankelijk van het profiel van het slachtoffer (dement, suïcidaal, ...) en de omstandigheden van de verdwijning.

Naast die gespecialiseerde diensten, kunnen verschillende technologische tools (bv. geomatica) de betrouwbaarheid van die zoekacties nog aanzienlijk verhogen. Daartoe gebruikt elke ploeg dat deelneemt aan de zoekactie radio's die in real time worden gegeolokaliseerd bij de commandopost. De plaatsen waar zij langskomen worden eveneens geregistreerd en vervolgens weergegeven op een geografische kaart. Indien nodig worden die trajecten geanalyseerd om er zeker van te zijn dat geen enkele zone in het zoekgebied werd overgeslagen. Die technologische middelen worden voornamelijk aangewend door de Cel Vermiste Personen en de Civiele Bescherming.

Modus operandi

- ❖ Er moet een commandopost worden opgezet (met een aantal noodzakelijke communicatiemiddelen) van waaruit de actie wordt geleid en opgevolgd en waar stelselmatig de evolutie van de zoekactie wordt bijgehouden. Die commandopost moet beschikken over:
 - ⇒ een overzichtskaart van de actiezone;
 - ⇒ een overzicht van alle eenheden en diensten met de verantwoordelijken ervan die deelnemen aan de zoekactie;
 - ⇒ een lijst met contactnummers (telefoon, gsm, ...) van alle verantwoordelijken.
- ❖ Vooraf moeten de nodige schikkingen worden getroffen voor het onthaal en informeren van de media.
- ❖ Alvorens een zoekactie te starten, moeten alle deelnemers eerst gedetailleerde instructies ontvangen tijdens een briefing, namelijk:
 - ⇒ naar wie en/of wat wordt gezocht (beschrijving, foto's, mogelijkheden, ...);
 - ⇒ verloop van de actie, o.a. aanleggen van een fijnmazig netwerk, communicatie, Daartoe dient het terrein aan de hand van de beschikbare plannen of kaarten duidelijk te worden afgebakend en eventueel te worden opgesplitst in verschillende delen zodat elke eenheid of groep van vrijwilligers zich op een deel kan concentreren;

- ⇒ praktische werkwijze van de gebruikte geomatica uitleggen;
- ⇒ opleggen van de nodige discipline aan alle deelnemers en belang van de zoekactie beklemtonen;
- ⇒ gepaste houding en reacties bij het aantreffen van mogelijke sporen of aanwijzingen:
 - niets aanraken;
 - de plaats vrijwaren en bewaken en de sporen beschermen;
 - onmiddellijk de commandopost (CP) verwittigen.
- ❖ Wanneer de zoekactie gestart is, alle andere personen van het terrein weren. Er kunnen zoekacties worden georganiseerd door burgers op initiatief van de naasten van de vermiste of van verschillende verenigingen (zoekteams met honden, ...). In dat geval is het aangewezen om te voorzien in minimale politieaanwezigheid ter plaatse om:
 - ⇒ een lijst van de deelnemers op te stellen;
 - ⇒ de openbare orde te handhaven en de eventuele aanwezigheid van de media in goede banen te leiden;
 - ⇒ meteen ter plaatse te zijn indien het slachtoffer wordt teruggevonden (eerste dringende maatregelen);
 - ⇒ de naasten te verwittigen.
- ❖ Er moet worden voorzien in een debriefing na de zoekactie.
- ❖ De familie moet onverwijld op de hoogte worden gebracht van het resultaat van de zoekactie (positief of negatief) volgens een procedure die vooraf is bepaald in samenspraak tussen de onderzoekers, de diensten voor slachtofferbegeleiding en de parketmagistraat. Indien het slachtoffer wordt teruggevonden door of in aanwezigheid van derden, moeten de politiediensten ter plaatse zich eveneens bewust zijn van de eventuele psychologische impact op die personen.